

Betere beslissingen door gebruik van data

Onder het motto 'geen vastgoed, tenzij...' werkt Eindhoven toe naar een kernportefeuille maatschappelijk vastgoed. Aan de hand van financiële en maatschappelijke data kijkt de gemeente hoe de objecten in hun omgeving functioneren en bepaalt zij wat kan worden afgestoten, anders ingezet kan worden of waar juist iets bij moet komen. Daar past overigens meteen een waarschuwing bij. "Data plus context is pas informatie. Als je alleen door naar de data te kijken denkt antwoord te krijgen op je vragen ga je de mist in."

Aan het woord is Michiel Oomen. Hij is strategisch adviseur data, technologie & innovatie binnen het ruimtelijk domein van de gemeente Eindhoven en één van de kartrekkers van het project.

Aan de basis daarvan staat de behoefte om meer tot evidence based decision making te komen. "Er is een grote afstand tussen de abstractie van de beleidsdoelstellingen zoals die in de

politieke arena worden vastgesteld en de concreetheid van de uitvoeringsproducten. Aan de hand van data willen we die afstand verkleinen."

Vanuit het motto uit de vastgoedvisie 'Geen vastgoed, tenzij...' is vastgoed voor Eindhoven enkel een middel dat moet bijdragen aan het realiseren van haar beleidsdoelstellingen. De kosten die worden gemaakt voor de verwerving, het onderhoud en het beheer ervan, moeten te legitimeren zijn doordat het een bepaalde maatschappelijke waarde oplevert. "De centrale vraag was hoe we data kunnen inzetten om onszelf dat inzicht te verschaffen. Want op die manier wordt het mogelijk om met minimale middelen maximale maatschappelijke waarde te creëren."

Veel data al beschikbaar

Besloten werd tot een pilot met de voorzieningsplanning in het domein Sport. "We zijn begonnen bij de inhoud: welke financiële en maatschappelijke indicatoren kunnen we onderscheiden?

Vervolgens zijn we daar de data bij gaan zoeken. Het zal je verbazen hoeveel data al beschikbaar is."

Dat is ook meteen het interessante van deze aanpak, aldus Oomen. "De proceswinst is minstens zo groot als de inhoudelijke winst. Uit alle hoeken van de gemeentelijke organisatie kwamen data. Zoveel zelfs dat ook onze eigen mensen soms verbaasd stonden dat die data er überhaupt waren. In die zin is het dus enerzijds heel innovatief maar anderzijds ook gewoon een basis op orde-traject."

Maatschappelijke waarde versus financieel rendement

De indicatoren zelf werden bepaald in een aantal bijeenkomsten met de medewerkers van de afdelingen Sport en Vastgoed. "Op basis van het geformuleerde sport- en vastgoedbeleid hebben we een voorzet gedaan en in diverse werksessies besproken en vastgesteld welke indicatoren de mensen zelf het meest belangrijk vinden."

De gekozen kritische prestatie-indicatoren zijn vervolgens verdeeld over een financiële en een maatschappelijke as en gekoppeld aan de gemeentelijke doelstelling om met minimale financiële middelen zoveel mogelijk maatschappelijke waarde te genereren. Oomen: "Als je met een pand zowel geld kan verdienen als maatschappelijke waarde kunt genereren, dan is dat natuurlijk fantastisch. Maar dat is wel een zaak van de markt. Als er met een gebouw veel geld te verdienen is of juist geld op moet worden toegelegd, maar er wordt geen maatschappelijke waarde toegevoegd, dan hebben we daar als gemeente evenmin iets te zoeken. Wij hebben een rol te vervullen als een object geld kost, maar ook veel maatschappelijke waarde vertegenwoordigt. Dat is feitelijk de legitimatie om er als gemeente in te stappen en belastinggeld aan te besteden."

Vertrekpunt voor discussie

Bureau Republiq heeft de beschikbare data geïnventariseerd en gekoppeld. Vervolgens heeft een verrijkingsslag plaatsgevonden vanuit het Republiq Data Lake, onder andere met benchmarkgegevens van andere gemeenten. De data is ontsloten in een interactief dashboard. Via dat dashboard is in een oogopslag te zien in welk kwadrant de verschillende sportobjecten in de gemeentelijke vastgoedportefeuille te plaatsen zijn. Maar daarmee is de klus zeker nog niet geklaard, benadrukt Oomen.

"Alle sportgebouwen hebben nu een plek gekregen in dit systeem. Maar dit is niet het eindpunt maar juist het vertrekpunt voor de discussie. Theoretisch zou je alles wat niet in het juiste kwadrant zit uit de gemeentelijke portefeuille gooien. Maar in de praktijk zit er vaak een heel verhaal achter. Data plus context is pas informatie. Als je naar dit systeem kijkt en denkt antwoord te krijgen op al je vragen ga je de mist in. Het dashboard structureert je vraagstuk, je kunt aan de hand van het geboden overzicht sneller, gericht én

objectiever de discussie voeren, omdat je veel meer richting krijgt. Maar je moet wel degelijk goed blijven nadenken, de context duiden en de informatie op de juiste wijze interpreteren."

Voorspellend vermogen

Die discussie is nu gaande. "We gaan de komende maanden met de mensen van sport en vastgoed rond de tafel: wat vinden jullie ervan? Doet het wat je wilde of ontbreekt er nog iets? Tweede vraag: hoe gaan we deze datastroom borgen? En drie: als we dit willen doorontwikkelen, moeten we dan de breedte in naar andere beleidsthema's of gaan we het eerst koppelen aan het vastgoedmanagement? Of misschien willen we juist de voorspellende kant van het model verkennen? Eindhoven gaat sterk groeien in inwonersaantallen en dat roept de vraag op welke sportvoorzieningen we in de toekomst nodig hebben op welke plek, zodat we daar nu al op kunnen anticiperen in onze keuzes. Dat is een oefening apart, die ook super interessant is."

En dat is nog lang niet alles. Oomen: "De vraag is of data en technologie geen aanvullende mogelijkheden bieden om mensen te laten sporten. Zou je niet op een intelligentere manier vraag en aanbod makkelijker bij elkaar kunnen brengen? Op een wijze die vergelijkbaar is met bol.com, waar je ook heel snel toegang krijgt tot circa 19 miljoen producten en binnen een minuut je bestelling kunt plaatsen. Kortom: drempels wegnemen, zeker voor kwetsbare doelgroepen, en voorzieningen beter beschikbaar, overzichtelijker en aantrekkelijker maken. Dat is nog toekomstmuziek, maar het begint hiermee."

Sensordata

Oomen vervolgt: "Dankzij dit project weten we veel beter welke data we nog missen. We zien bijvoorbeeld in de sport een beweging van verenigingssporten naar individueel sporten in de openbare ruimte. Daar hebben we nog onvoldoen-

de gegevens van." Als eerste stap om ook daar meer inzicht in te krijgen, voert de TU/e een onderzoek uit om meer zicht te krijgen op het functioneren van de Cruyff-velden. Dit gebeurt in samenwerking met de welzijnsorganisatie Lumens en met betrokkenheid van de Cruyff Foundation.

Data worden verzameld met behulp van sensoren, die zijn bevestigd op de toegangspoorten van de velden. "De sensoren registreren puur de beweging en of mensen komen. Daaraan gekoppeld wordt kwalitatief onderzoek verricht, waarbij interviews gehouden worden met buurtcoaches en jongeren die de velden gebruiken."

Een andere databron is bijvoorbeeld een app voor hardlopen zoals Evy. Deze apps genereren veel informatie over gebruik

van de openbare ruimte door hardlopers. De TU/e doet hier onderzoek naar en deze data kunnen vertaald worden naar sturingsinformatie om tot een beweegvriendelijke openbare ruimte te komen.

Want dat is volgens Oomen wel degelijk een volgende waardevolle stap. "Voor de voorzieningenplanning is met name gebruik gemaakt van administratieve data. Die verzamelen wij vanuit de exploitatie van de gemeentelijke voorzieningen. Als je die data allemaal bij elkaar brengt heb je al heel veel. Maar vervolgens wil je ook gebruik kunnen maken van sensordata, om tot een verrijking van de informatie te komen."

Dat kan door via de data mensen te verleiden om een bepaalde app te gebruiken (data for design). Maar ook door de app zo aantrekkelijk te maken dat mensen bereid zijn hun data te delen (design for data). "Neem bijvoorbeeld een urban sport als free running", aldus Oomen. Daar zijn jongeren druk mee, die liever niet hebben dat de gemeente zich te veel met hen bemoeit. In Eindhoven is een app ontwikkeld die deze doelgroep faciliteert, onder andere door het kunnen vastleggen van trics en deze te kunnen delen binnen de community. De app is een vorm van sportstimulering, maar ook deze data kunnen in de toekomst vertaald worden naar sturingsinformatie voor de inrichting van de openbare ruimte"

Duizend dingen doekje

Meer en betere data, verbreding tot andere beleidsvelden, verdieping van de informatie: er zijn allerlei richtingen waarin het model zich de komende tijd nog kan gaan doorontwikkelen. Maar Oomen plaatst daar meteen een kanttekening bij. "Een data-informatiesysteem is geen duizend dingen doekje. Het is geen oplossing voor alles. Je kunt er absoluut alle kanten mee op, maar juist daarom is het zo belangrijk om bij aanvang samen te bepalen welke kant de belangrijkste is maar daar in het vervolg scherp op te sturen. Het begint allemaal vanuit de context. En daar eindigt het dus ook meteen."

Sporters en sportverenigingen

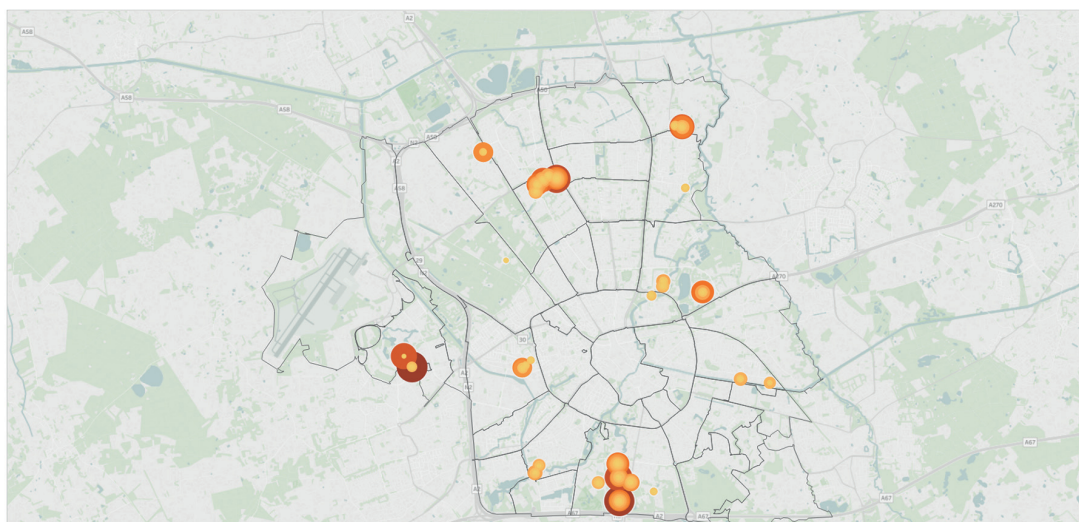
Sporters - Waar mensen sporten

Sport
All

Vereniging
All

Postcodegebied
All

Toelichting
De kaart toont de voor mensen uit een bepaald postcodegebied sporten. Selecteer hiervoor een of meerdere postcodegebieden. De resultaten zijn verder te verfijnen door te filteren naar een specifieke sport of vereniging. De omvang geeft de sportlocatie weer. Hoe groter de diameter de cirkel is geplaatst, des te meer mensen uit de geselecteerde gebieden op deze locatie sporten.

Sporters en sportverenigingen

Sporters - kaart

Sport
All

Vereniging
All

Postcodegebied
All

- Atletiek
- Zwemmen
- Hockey
- Basketbal
- Korfbal
- Tennis
- Voetbal

Aantal leden uit Eindhoven: 24.363
 Aantal leden vanuit elders: 4.989
 Totaal aantal leden: 29.352

